

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 9 – Jahodnice, Kostlivého 1218

Kostlivého 1218, 198 00 Praha 9 - Jahodnice

Identifikátor školy: 600 040 101

Termín konání inspekce: 10. a 11. prosinec 2003

Čj.:	01 2489/03-1404
Signatura:	oa9ax110

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce v obou budovách mateřské školy
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v obou budovách mateřské školy
- ❖ průběhu a výsledků výchovně vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Předškolní zařízení s právní subjektivitou (od 1. 7. 2001) sdružuje mateřskou školu (dále MŠ) s kapacitou 80 dětí a školní jídelnu s kapacitou 80 jídel. Zřizovatelem MŠ je Městská část Praha 14, Bří. Venclíků 1073. Počet zapsaných dětí souhlasí se stanovenou kapacitou v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol i s dohodou o výjimce z počtu oproti vyhlášce o mateřských školách pro školní rok 2003/2004. Děti jsou rozděleny do třech tříd věkově heterogenních, přičemž dvě třídy jsou umístěny v kmenové budově a jedna třída je na odloučeném pracovišti. Stravování dětí zajišťuje školní jídelna, s tím, že obědy se na odloučené pracoviště dovážejí a svačiny jsou připravovány přímo.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogický kolektiv tvoří ředitelka a pět učitelek. Většina z nich splňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, jedna učitelka si požadovanou odbornost doplňuje dálkovým studiem na Střední pedagogické škole. Všechny pracují na plný pracovní úvazek.

Organizace MŠ vyplývá z organizačního řádu, v němž jsou stanoveny povinnosti všech zaměstnanců včetně delegovaných kompetencí. Ředitelka si ponechala veškeré řídicí pravomoci, metodickou i kontrolní činnost. Vzhledem k množství administrativy (související s právní subjektivitou) je podíl ostatních zaměstnanců na řízení nedostatečný. Přenos informací uvnitř zařízení je založen na osobním styku, s odloučeným pracovištěm je ředitelka v úzkém kontaktu.

Ředitelka uvádí do praxe nekvalifikovanou učitelku a v rámci své hospitační činnosti sleduje práci všech učitelek. Plán hospitační činnosti je přílohou ročního plánu a deklarované cíle se vztahují k zaměření školy. Část hospitační činnosti je realizována namátkovou formou, pouze menší část eviduje, což se negativně projevilo v práci dvou učitelek. Ředitelka velký význam přisuzuje dalšímu vzdělávání a vytváří ve škole pro to podmínky. Podle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání zpracovala i Školní vzdělávací program, s ohledem k podmínkám školy a potřebám současného dětského kolektivu. K otázkám plánování směřovala i metodická sdružení při pedagogických radách. Na jejich základě pověřila učitelky vypracováním třídních programů. Většina učitelek se zapojila do dalšího vzdělávání aktivně. Výběr vzdělávacích akcí se váže k zaměření školy.

Mateřská škola má vytvořen vlastní evaluační plán pro celý školní rok. Vytýčené cíle a prostředky k provedení jsou účinným nástrojem.

Personální podmínky dosahují velmi dobré úrovně.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Podmínky provozu sloučených subjektů se liší. Dvoupodlažní hlavní budova s hospodářským pavilonem, umístěná v sídlištní zástavbě, patří k účelovým stavbám z osmdesátých let. Na každém podlaží je umístěno jedno oddělení (třída se dvěma hernami, vlastním sociálním zařízením a šatnou pro děti). V hospodářském pavilonu je ředitelna a školní kuchyně. V budově je i dostatek dalších prostor, využívaných ke skladování. K pobytu dětí venku je určena přilehlá školní zahrada s řadou herních prvků. Ředitelka se zaměřila na zlepšování podmínek provozu. V letošním roce byla provedena rekonstrukce kuchyně, další práce (rekonstrukce kotelny, rozvody vody, oprava střešní krytiny a venkovního pláště budovy) jsou v plánu na příští období. Také interiér je postupně obměňován. Ve třídě v přízemí je nový koberec, nové herní prvky, židličky, stolky a dětský nábytek. Ve druhé třídě jsou nové stolky a židličky pro děti. Prostředí je udržované v naprosté čistotě, estetický dojem dotvářejí práce dětí. Odloučené pracoviště v Osické ulici je umístěno ve vile, která nebyla původně určena pro mateřskou školu, ale je takto využívána již více než 60 let. Prostorové podmínky jsou zde značně omezené a neodpovídají vysokému počtu přijatých (25) i docházejících (cca 20) dětí. V přízemí je malá třída (členěná na pracovnu se stolky a hernu), na kterou navazuje malá umývárna. Dětské toalety jsou přístupné z chodby. V prvním patře je herna, kterou děti využívají jako tělocvičnu i ložnici zároveň, ale i tato místnost je poměrně malá. Šatna pro děti je v suterénu se zvláštním vchodem ze zahrady. Kuchyňka pro přípravu svačin a výdej obědů sousedí s třídou. Úložný i sedací nábytek je kvalitní (většinou nově zakoupený), jeho uspořádání je však limitováno prostorem. Např. stolky v pracovně jsou tak blízko sebe, že si děti vzájemně překáží a obtížně se jim vstává od stolu. Na základě tohoto zjištění považuje ČŠI za nevhodné navýšení počtu dětí podle vyhlášky o mateřských školách. Prostředí je vhodným způsobem zdobeno, využívány jsou i práce dětí. Přesto jsou v budově patrná různá opatření ke zlepšení situace (instalace provazové šplhací stěny, dřevěný plůtek zabráňující pádu dětí ze schodiště apod.). K budově patří zahrada, která kompenzuje svým vybavením omezené podmínky pro pohyb dětí v interiéru.

Budovy jsou velmi dobře vybaveny hračkami, pomůckami i doplňky, a to jak klasickými, tak moderními. Většina tohoto materiálu je umístěna viditelně ve třídách, část je v uzavřených skříňkách, v hlavní budově i v úložných prostorách. K hudební výchově využívají učitelky kytaru i audiotechniku. Sportovního náčiní je méně na odloučeném pracovišti, což je adekvátní k možnostem budovy.

Ředitelka školy pečlivě sleduje využívání materiálních zdrojů a dle potřeb provádí obnovu zařízení či nákup nových pomůcek. Dbá na zlepšování materiálně-technické situace obou pracovišť a postupnými změnami v uspořádání se snaží zmírnit nepříznivou prostorovou situaci budovy v Osické .

Podmínky materiálně-technické dosahují velmi dobré úrovně, až na horší prostorové podmínky odloučeného pracoviště vzhledem k navýšenému počtu dětí.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ – VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola vytvořila dle principů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání vlastní školní vzdělávací program s názvem „Kamarádi ze školky“. Tím je zajištěn

soulad s obecnými cíli předškolní výchovy. Program obsahuje základní údaje, charakteristiku, základní filozofii vzdělávání, podmínky mateřské školy, analýzu uplynulého školního roku, systém evaluace a přílohy. Zejména kapitola evaluace je pečlivě propracovaná a promyšlená. Na školní program navazují třídní plány s měsíčními tématy, specifickými cíli a návrhy činností.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Veškerá povinná dokumentace je vedena na předepsaných nosičích dat. V přehledech výchovné práce lze vysledovat dostatek údajů o průběhu vzdělávání. Zjištěné drobné a nepodstatné nedostatky byly během inspekce odstraněny.

Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Formy a prostředky kontroly v oblasti naplňování vytyčených cílů jsou velmi dobře zpracovány ve školním programu. Jedná se o evaluační systém, na jehož tvorbě i realizaci se podílejí učitelky. Před vypracováním této části školního programu prováděla ředitelka analýzu všech hlavních oblastí života školy. Z ní potom vycházela při dalším plánování. Také průběžnou kontrolu provozu i vzdělávacího procesu provádí ředitelka důsledně a z výsledků vyvozuje opatření.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Heterogenní věkové skupiny přispívají k přirozenému vývoji dětí. Adaptace nových dětí probíhá individuálně. Organizace činností je rovnoměrně rozložena do celého dne. V průběhu dne jsou spontánní s řízenými činnostmi v rovnováze. Další aktivity jsou v hlavní budově realizovány v odpoledních hodinách, zařazením dvou aktivit do dopoledního programu na odloučeném pracovišti však dochází k nadměrnému navýšení řízených činností. Na individuální potřebu spánku škola reaguje postupným krácením doby určené pro odpočinek. Škola má zaveden pitný režim.

Rodiče vstupují do tříd a získávají tak většinu informací o dětech přímo od učitelek. Důležité informace učitelky vyvěšují v šatnách na nástěnkách. Sdružení rodičů s ředitelkou spolupracuje a podílí se na organizování dalších akcí pro děti v průběhu roku.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolní výchovy. Informovanost rodičů je dostatečná.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hospitace byly provedeny u všech čtyř přítomných učitelek, společně s ředitelkou školy.

V pedagogické práci se odrazila kvalifikovanost většiny učitelek, zjištěné nedostatky u nekvalifikované učitelky byly důsledkem krátké pedagogické praxe.

Spontánní a řízené činnosti

Spontánní činnosti v obou budovách byly příznivě ovlivněny podnětným prostředím. Na rozdíl od hlavní budovy, kde mají děti možnost využívat dostatečného prostoru ke hrám a přitom dochází i uspokojování potřeby pohybu, je pohybové vyžití dětí v odloučené budově omezené. Výhoda je v tom, že děti při vstupu do třídy získávají okamžitě přehled o dění a plynule se do rozehraných činností zapojují. Všechny učitelky respektovaly právo dětí ve výběru činností a zároveň jim nabízely další aktivity u stolečků. Hodnocení probíhalo většinou individuálně a konkrétně. V hlavní budově převažovaly námětové hry s využitím herních koutků, hry s dopravní tematikou, konstruktivní hry se stavebnicemi a v obou třídách se skupina dětí věnovala výtvarným činnostem s vlastním námětem. Nedostatek, který se projevil a negativně ovlivnil průběh spontánních činností v obou třídách v hlavní budově, se týkal nepřiměřeně rozdělené pozornosti učitelek, které se příliš zaměřily na řízenou skupinovou činnost. V obou třídách se jednalo o pracovní činnost (výroba dárku), což navazovalo námětově na advent. Upřednostněním výsledku před prožitkem byl dětem

podstatně snížen prostor pro rozvíjení představivosti a fantazie. Naproti tomu učitelky v druhé budově sledovaly všechny skupiny, nenásilně do her vstupovaly, nabízely dětem různé výtvarné i didaktické úkoly a dostatečnou pozornost také věnovaly vzájemným vztahům mezi dětmi. Děti si volily jak konstruktivní hry, tak různé omalovánky, vystřihování a práci s drobnými tvary. Svou potřebu pohybu mohly uspokojit pouze lezením po provazové stěně, což využily zejména mladší děti. Komunikace mezi dětmi byla přirozená, objevovaly se i prvky vzájemné spolupráce.

Motivace k řízeným činnostem nevycházela ve všech sledovaných případech ze skutečných dětských zážitků, byla však pro děti dostatečně podnětná. Také hodnocení dětí učitelky nepodcenily a dbaly na jeho adresnost.

Metody, které učitelky použily, umožnily dětem maximální zapojení a aktivitu. Ranní kruh, který učitelky v hlavní i odloučené budově zařadily po ukončení spontánních činností, dal dětem možnost sebevyjádření. Učitelkám se podařilo vytvořit příjemnou atmosféru a citlivým způsobem podněcovat verbální projevy dětí, případně vhodně kladenými otázkami rozvíjet přemýšlení dětí o daném tématu. Ve všech třídách učitelky dětem nebránily, pokud se společné činnosti nechtěly zúčastnit. Zařazení hudebně pohybové činnosti spojené s prožitkem (v hlavní budově) přineslo dětem radost. Metodické chyby, které se v průběhu činnosti projevily, souvisely s nedostatkem zkušeností učitelky. Při hudebních činnostech ve druhé budově rozvíjela učitelka pěvecké a intonační dovednosti dětí za doprovodu kytary. Zvláště zdařilá byla sluchová hra, při které si děti procvičily sluchové vnímání i vyjadřovací schopnosti. Při výtvarné činnosti si děti vyzkoušely nejen pečlivé vyplnění plochy, ale především vystřihování drobných tvarů a následné lepení. Významným prvkem byla skutečnost, že práce jednotlivců přispěla ke společnému celku. Nedostatkem obou činností byla malá diferenciací úkolů směrem k věku dětí, pro nejstarší děti učitelky úkoly nestupňovaly. Také použití šablon částečně omezilo dětskou tvořivost.

Pohybové činnosti jsou podstatně ovlivněny prostorovými podmínkami. V hlavní budově učitelky pravidelně zařazují ranní cvičení s klasickým průběhem, nebo uvolňovací pohybové chvílky při reprodukování hudby. Sledovaná pohybová chvílka byla spojená s prožitkem a radostí dětí, ale zároveň měla nízký fyziologický účinek. Na odloučeném pracovišti probíhalo cvičení první den celé skupiny dětí v herně v patře, druhý den cvičila učitelka s menší skupinou ve třídě (druhá skupina se účastnila výuky angličtiny v herně). V obou případech bylo cvičení nutno přizpůsobit malému prostoru, takže i když bylo doprovázeno hudbou nebo zpěvem učitelky a volené cviky byly přiměřeně náročné, neodpovídaly výsledky v oblasti pohybových dovedností vynaloženému úsilí učitelky ani dovednostem dětí v hlavní budově, kde jsou podmínky optimální.

Spontánní činnosti mají dobrou úroveň, řízené činnosti mají velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Při stolování jsou všechny děti vedeny k co největší samostatnosti, nosí si jídlo i uklízejí nádobí a jejich dovednosti jsou velmi dobré.

Pohybové dovednosti dětí jsou učitelkami podle podmínek podporovány, na lepší úrovni jsou však u dětí v hlavní budově. Jemná motorika starších dětí je nadprůměrná.

V oblasti poznatků a myšlenkových operací, kooperace a přechodu od konkrétně-názorného myšlení k pojmovému zvládají naopak lépe děti ve druhé budově.

Úroveň výtvarných a hudebních dovedností odpovídá věku dětí.

Celková úroveň průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti je velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol se shodují s údaji ve zřizovací listině.

Základní vzdělávací program škola rozšířila o výuku anglického jazyka, základy hry na flétnu, taneční a keramický kroužek. Aktivity jsou zajišťovány odbornými lektory a z části kmenovými učitelkami.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. SKU 05/4337/2001, ze dne 17. 9. 2001, vydané Magistrátem hl. města Prahy
2. Zřizovací listina vydaná na dobu neurčitou Městskou částí Praha 14, dne 26. 4. 2001
3. Školní vzdělávací program pro školní rok 2003/2004 s přílohami
4. Třídní vzdělávací programy pro školní rok 2003/2004
5. Přehledy výchovné práce pro školní rok 2003/2004 ve třech třídách
6. Přehledy o docházce dětí ve školním roce 2003/2004
7. Evidenční listy zapsaných dětí
8. Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky pro školní rok 2003/2004 u pěti dětí
9. Organizační, vnitřní a pracovní řád školy
10. Zápisy z pedagogických porad ve školním roce 2002/2003, 2003/004
11. Zápisy z hospitační činnosti ve školním roce 2002/2003, 2003/2004
12. Dohoda o počtu tříd a dětí uzavřená se zřizovatelem pro školní rok 2003/2004
13. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků současného pedagogického kolektivu
14. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy jsou příznivé. Učitelka, která nesplňuje požadovanou odbornost studuje v současné době příslušný obor. Ředitelka školy dbá na přenos informací a motivuje učitelky k dalšímu vzdělávání.

Materiálně-technické podmínky obou budov se výrazně liší. Ředitelka pečuje o obnovu vybavení, které je na obou pracovištích optimální. Zatím jako nepříznivé se jeví prostorové podmínky odloučeného pracoviště vzhledem k navýšenému počtu dětí.

V kvalitě výchovně-vzdělávací činnosti se odráží invence jednotlivých učitelek. Výraznějších výsledků dosahují učitelky na odloučeném pracovišti.

Od poslední inspekce v roce 1999 došlo ke kvalitativnímu posunu ve vybavenosti mateřské školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Libuše Tláškalová	L. Tláškalová v.r.
Člen týmu	PaedDr. Alice Bláhová	Alice Bláhová v.r.

V Praze dne 17. prosince 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 12. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jana Tůmová	Tůmová Jana v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy krajský úřad – odbor školství MHMP	16. ledna 2004	01 2489/03-1404
Zřizovatel – městská část Praha 14, Nám. Bří. Venclíků 1073, 198 00	16. ledna 2004	01 2489/03-1404

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.